

Posudek vedoucího bakalářské práce
Purkmistrovská registra Žlutice, 1627–1675
Štěpánka Pokorná

K mimořádně hodnotným archiváliím v rámci Archivu města Žlutic, uchovávaného v Okresním archivu Karlovy Vary, náleží purkmistrovská regista, která časově pokrývají větší část třicetileté války, a ještě dobré čtvrt století po ní. Pozornosti se dosud v rámci historiografie, a to i té regionální, dočkala minimální, i když jsou jedinečným zdrojem zvláště pro poznání všedního dne na malém městě v 17. století. Ukolem Š. Pokorné ale nebyla komentovaná edice této pozoruhodné městské knihy, nýbrž její obsahová a formální analýza.

Autorčin záměr koresponduje se strukturou práce, která se dělí do tří větších celků. V prvním se venuje dějinám města od jeho počátků až do třicetileté války, samozřejmě jen stručně a kompilačním způsobem, tj. s oporou ve starší, ponejvíce regionální literatuře (K. Fleissner aj.), nikoli v pramenech. Další rozdělení je na středověk a počátek raného novověku. Čtenáře Š. Pokorná seznamuje s městskými dominantami typu zdejších kostelů a feudálních sídel (ačkoli v případě žlutických hradů je její podání zmatečné), u nichž sleduje i změnu vrchností a vyzdvihuje vládu Kokořovců z Kokořova. Z pozdějšího zámku bohužel do dnešních dnů zůstaly jen sporé fragmenty. Samostatná podkapitola je věnována Žlutickému kancionálu, jenž západoceské město v mezích odborné a poučené veřejnosti proslavil nejvíce. Závěr první části logicky patří třicetileté válce, během níž analyzovaná regista také vznikla.

Druhou část autorka uvodila nástinem problematiky městských práv v raně novověkých Čechách a rozborem příslušného archivního fondu (AM Žlutice). Následně uvedla, jak byla regista nedávna zrestaurována kvůli dalšímu využívání badatelskou obcí a popsala je po formální stránce. Nato přešla k nejobsáhlejší a současně ústřední části své práce, totiž k rozboru obsahu zápisů v knize. Jedná se především o evidenci kauz (ponejvíce majetkového rázu), které se tehdy ve Žluticích projednávaly, a o analýze adresátů, jimž byla psaní od městské rady určena (místní měšťané, Semtíš aj.). O přehlednosti se tu však bohužel hovořit nedá a čtenář marně pátrá i po nějakých kritériích, podle nichž autorka zápisu rozdělovala do skupin. (Cituj: *Druhou skupinu tvoří adresované listy městskou kanceláří v počtu od patnácti do sedmnácti listů, které městská kancelář adresovala rovněž čtyřem adresátům. = ale jakým a proč zrovna těmto čtyřem?*). Tady by byly vhodné další tabulky. Celkem zaevيدovala 574 případů a 1438 zápisů.

Třetí část má podobu jakýchsi sond, jimiž se autorka snaží přiblížit již konkrétní žlutické kauzy, třeba ohledně dědictví, neposlušného syna či kostelních klenotů. Vzhledem k zápisům se zde mohla zaměřit rovněž na fenomén obnov městských rad a na střídání purkmistrů ve funkci. Na řadě míst svá zjištění komparovala a doplňovala z dalších archivních zdrojů.

Ty pak uvádí v přílohách, stejně jako odbornou literaturu: obojí v solidním množství. Zvláštní pochvalu přitom zaslouží poznámkový aparát čítající více než čtyři sta odkazů, stejně jako zpracované tabulky a vůbec píle, s níž se autorka ujala náročného čtení archaických písem. Naopak, chybí pečlivé strukturování a talent pro stylistiku, který by text učinil čitavějším – v předkládaném stavu je bohužel často obtížné vůbec porozumět souvislostem, které autorka nedokázala náležitě a smysluplně interpretovat. Signifikantní je rovněž vícero dalších jazykových prohřešků, které jinak heuristicky mimořádně poctivé dílo citelně sráží.

Právě z toho důvodu, ačkoli předkládanou práci doporučuji k obhajobě, nemohu navrhnut jiné hodnocení než jen **dobré**.